

Letna plača 2 gold.
Društveniki dobivajo list
brezplačno.

„Delaj, nabiraj, pomnožuj.“

Učitelj!
in nepremožni kmetovalci
plačajo le po 1 gl.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Vsim častitim udom čebelarškega društva Kranjskega. — Beseda našim udom. — Čebelni sovražniki. — Stranski žlebiči ali stranske letvice? — Prezimovanje založnih (reservnih) matic. — Razno.

Vsim častitim udom čebelarškega društva Kranjskega.

Že sedmega aprila t. l. sem v Ljubljani o priliki občnega zбора naznanil svoj odstop ter tudi vzroke omenil, kateri so me nagnili, da se o koncu leta 1875 častni službi predsedništva Kranjskega čebelarškega društva odpovem. Dasiravno sem čul mnogo željâ pričujočih in tudi pozneje, vendar svojega sklepa ne morem preklicati, ter stopim nazaj v vrsto udov čebelarškega društva.

Navadna opravila se vé da bom oskrbljeval do konca leta, da kakor si bodi neprilichno ne bodo zastajala in v zadnji številki nemškega lista „Kraimer Biene“, ki bi se znala zarad tega malo zapozniti, bom dal konečni račun dosedanjega poslovanja.

Ker nemški društveni list „Kraimer Biene“ z dvanajsto številko t. l. izhajati jenja, ter bo čebelarsko društvo po sklepu občnega zбора izdajalo le en list „Slovenska čebela“, tedaj ne sprejemam več ne letne plače, ne naročila na list „Kraimer Biene“.*)

Konečno se zahvaljujem prav prischno vsim udom in prijateljem čebelarstva za prijazno nagnjenje in mnogokrat skazano mi zaupanje, ter želim čebelarskemu društvu v svojem ožjem delokrožju vso srečo in ves pospeh. Naj društvo raste in cvetê napreduje v blagor čebelarstvu, ustanovitelja pa naj ohrani v prijaznem spominu.

Smerek, 15. novembra 1875.

Baron Em. Rožič-Rotschitz.

*) Do izvolitve novega predsednika Kranjskega čeb. društva naj se pošiljajo vsa naročila in letna plača prvemu podpredsedniku in vredniku „Slov. čebela“ č. g. Jožefu Jerič-u v Ljubljano.

Beseda našim udom.

Prva stran zadnjega letošnjega lista naznanuje obširniše, kar je predzadnji list o odstopu predsednika g. bar. Rožič-a s kratkimi besedami razglasil.

Odkritosrčno rečemo, da prav zelo obžalujemo sklep in odstop doseganega predsednika in vstanovitelja Kranjskega čebelarskega društva: ker ne dobimo lahko več takega vsestransko izobraženega strokovnjaka v čebelarstvu, kakor je vis. blag. gosp. baron Rožič. Združena je pri njem vednost in skušnja v čebelarstvu; ima zmožnost in priliko za vedno opazovanje, ter tudi pripravnost, kar je še temnega v čebelarstvu, če dalje bolj razjasnovati, kakor le malokdo. Zato ni le znan po Kranjskem, ampak po celi Evropi kot bistroumen, izvrsten čebelar. Ker po lastni izjavi ostane ud Kranjskega čebelarskega društva, upamo, da ostane tudi dopisovalec in podpornik našega društva, kakor do zdaj, čeravno v drugi stopnji družbenega našega čebelarskega življenja.

Pa zakaj je odstopil? Tako čujemo večkrat prašati, ter se ugibuje to in uno — marsikaj tudi nepotrebne in neresničnega. Iz lahko umevnih vzrokov se sam ne bo izgovarjal; mi pa, ki nas taki vzroki ne zadržujejo, smemo že malo odkritosrčniše spregovoriti.

Odstopil je, ker za preobilno delo časa nima. Vredovanje časopisa, če tudi le mesečnega (vredoval je nemški list „Kraimer Biene“ vedno le sam), opravništvo društva in dveh časnikov, odgovori na mnogovrstna prašanja prizadeva toliko dela, da se človek zamore komaj še s čim drugim pečati. Gosp. baron ima pa zraven tega čebelarstvo-kupčijske zaveze, malo da ne po celi Evropi. Razpošilja na leto po 1000 do 1500 in tudi več panjev, panjičev z maticami, raznovrstno čebelarstvo orodje, tedaj more tudi tolikim dopisovati račune, odgovore itd. Prezimuje letos 400 panjev; vrh tega je še lepo knjigo o čebelatstvu ravno letos izdal; pa — kaj bomo dalje naštevali. Vsak lahko iz tega spozná, koliko ogromno dela vse to vzrokujè. Naj bi ne bil gosp. baron toliko uren, neutrudljiv delavec, bi tudi četrt leta ne bil predsednik društva. Bil pa je vendar tri leta.

Dalje vemo, kakor nobeden drugi, kake želje in blage namene je bivši gospod predsednik imel. Nameraval je naše Kranjsko čebelarstvo narediti za središče vsih čeb. društev v Avstriji, ali vsaj vsih južnih dežel našega cesarstva. In naj bi bil najdel vsestransko podporo, kakor je od začetka kazalo, bi bil naj brž tudi to izvršil, ker bil je pripravljen za izpeljavo namena vse moči žrtovati, in popustiti celó svojo čebelarstvo kupčijo, ki mu mnogo lepega dobička vrže. — Al namest podpore je najdel le vsestransko nasprotvanje. Prošnja za državno podporo je bila le prvo leto vslišana, potem pa vedno odbita; na zadnjo vlogo meseca januarja t. leta še dandanes odgovora čakamo, ter ga k leti osorej menda še tudi ne dobimo. Nekdo je celó list podkupil in z njim spodkopaval veljavo in prizadevanje predsednikovo! — Pa tudi v domačih krogih ni bilo priznanja. Prijazno besedo in prošnjo prvega, iskreni klic družega leta, vedno vabilo k čeb. društvu pristopiti, kdo ga je poslušal? Le mala peščica rodoljubov, ki bi jih lahko na prstih prešteli, in razun duhovnikov in nekaj kmetiških čebelarjev, je bil posledek vednega vabila in klica; vsi drugi, ki imajo mnogokrat le napredek in blagostanje ljudstva na jeziku, so odgovarjali in se odlikovali z oholo malomarnostjo. In ravno tam, ker bi se človek naj manj nadejal, ravno tam je bilo nasprotvanje, natolcvanje in obrekvanje. Kdo neki, prašamo, bi

bil pripravljen, pri takem stanju žrtvati sebe in svoje moči ter zanemarjati svojo poslo? In vrh tega, če se ne motimo, so gosp. predsednika odstopiti napotile tudi zdravstvene razmere in še druge okoljšine.

Naj pa tudi ni dosegel, kar je nameraval — neugodne okoljšine mnogokrat naj boljše namene ovirajo in vničijo — se vendar lahko tolaži: „Et magna voluisse sat“, „Ut desint vires“ Tudi velikodušna misel je hvalevredna in ima svojo ceno, kadar ni moči, ali kakor tù — ni pripomočkov. Zastonj pa njegovo marljivo delovanje ni bilo. Res je, kar tudi „Danica“ omeni, da z našo od nekdanj marljivo čebelo je daljne ptuje dežele soznanil in tako tudi deželi koristil, ko jo drugi grdiijo in nesramno obrekujejo ter ji tako škodujejo in to mnogokrat lastni otroci — Slovenci. Pa tudi v drugem oziru njegovo delovanje ni bilo zastonj; ker res je — nič ne prehalujemo — da ravno zbujeno umetno čebelarstvo se je po čebelarskem društvu začelo še bolj zavedati in živahnije gibati, lahko se toraj tolaži, kakor umirajoči starši, da njegovo dete „Kranjsko čebelarsko društvo“ z njegovim odstopom ne odmrje, ter tudi zanaprej svoj namen nadaljuje. Naj bi se le njegova konečna želja za vspešno delovanje če dalje bolj vresničila; v prijaznem spominu ga bo po njegovi želji Kranjsko čebelarsko društvo vedno ohranilo!

Ostalo vodstvo tedaj vsim udom in drugim prijateljem čebelarstva naznanuje:

da Kranjsko čebelarsko društvo ostane, kakor do zdaj, ter ima svoj sedež v Ljubljani;

da bo tudi zanaprej kakor do zdaj „Slovenska čebela“ kot društveni list izhajala;

da tudi društvena letna plača ostane kakor do zdaj, za stare ude po 2 gld., za nepremožne kmetovalce, učitelje in dijake po 1 gld.; za nove ude prve vrste je plačati za vpisnino še 50 kr., za ude, kateri po 1 gld. plačujejo, le 25 kr., pa le prvo leto pristopa, potem postanejo stari udje. Društveni list „Slov. čebelo“ dobivajo potem vsi brez daljne plače in brez vsih stroškov.

Konečno še naznanujemo, da tretji občni zbor „Kranjskega čebelarskega društva“ bo 26. januarja 1876, da se izvoli nov predsednik in po potrebi se posveta in sklepa tudi o drugih rečeh.

Natančniše naznanilo in opravljeni réd v prvem listu prihodnjega leta, ki bo izšel prvo polovico meseca januarja.

Jožef Jerič,

podpredsednik.

o. Salvator Pintar,

odb. namestnik.

Čebelni sovražniki.

(4. Zalezovavci čebel.)

Po nekaki nezgodi se nam je primerilo, da smo začeti članek o „čebelnih sovražnikih“ celo leto pretrgali. Naj ga nadaljujemo z zadnjim letošnjim listom.

Govorili smo do zdaj o trojnih čebelnih sovražnikih; o dveh naj hujših: nevednosti čebelarja in čebel samih (gl. št. 9. l. 1874); o bolj dozdevnih v rastlinstvu (gl. št. 10. l. 1874) in o škodljivcih čebelnega pridelka medú in voska (gl. št. 12. l. 1874). Poglejmo danes še sovražnike, kateri zalezujejo čebele same, da jih vsmrtijo ter za hrano imajo. Tú sem se štejejo:

1. Šterk ali štorcklja, ptica tankih, visokih nog. Šterk je sicer koristna stvar pri kmetijstvu, ker njegov živež je le škodljivi mrčes, kakor miši, črvi, kebri, kače in kar je tacega; al vendar kakor je dobronik kmetijstvu, tako je hud škodljivec za čebelarstvo. J. Hagemeister pri Stralsund-u je našel v nekem šterkovem želodecu 182 čebel. G. Dall, logar na Pomeranskem je našel v golžunih (krofih) več štorckelj blizo pol mernika mrtvih čebel (je moglo res več štorckelj biti!); nek drugi čebelar v zapadnem Pruskem je v enem golžunu šterkovem najdel 300 čebel. Nek stric že imenovanega Hagemeister-a je opazoval, da sta dva šterka prav pridno obiskovala neko njivo z belo deteljo ter sta iz cvetja kar sem ter tje hodé čebele zobala. — Sršenar, tudi čebelar imenovan (pernis apivorus) je neka čebelarju zelo škodljiva ropna ptica. V želodecu nekega sršenarja je našel dr. Assmus na vse zgodaj 20 čebelnih trupel! Nekoliko pa sršenar storjeno škodo vendar povračuje, ker mnogo osi malih in velikih pokončá. — Drevesni školič, sokolič (falco Subbuteo) popolno škodljiva stvar, stika pridno za čebelami.

2. Žolna in ves njen zarod (picus). Naj nevarniša in nadležniša je črna žolna (picus martius), ktera se nepokritih panjev, zlasti slamnatih povsod loti, in če jih predolbe, vse za ljubo vzame: čebele, méd in vosek. Ker se po takem nadležyanji čebele razpustijo, ter vun in noter hodijo, se prav lahko prehladijo, in čebelna griža je nasledek tega. Enako škodljivi so mnogokrat: veliki detal, zelena žolna, brglez i. dr. Če tudi toliko škode ne delajo, kakor črna žolna, ter za vosek in méd se ne zmenijo, vendar s svojim kljuvanjem čebele zelo vznemirujejo in huda griža mnogokrat sledi za nepokojneži; čebel kot hrane se pa ravno tudi ne branijo in ktere preradovedno k žrelicu hodijo, so večidel njih žrtev.

3. Še razna druga ptičja plemena so mnogokrat zelo nevarni prijatelji čebelarja. Med temi so: škorcei, črni drozgi in domače lastovice. Zlasti nam je drag prijatelj rjavo-sivkasti črnoglavec — srakoper in ves njegov zarod. Ker je čebelnjak, tam se ni treba dvakrat, trikrat okoli ozreti in ga gotovo ugledaš, kako potuhnjeno se ozira ter pazi, koga bi požrl. Roja menda še ni čebelar brez njega spravil; naj ljubša pečenka mu je matica. Saj tako ga hudobni svet obrekuje. — Je pa še mnogo ptičjih plemen, ki so sicer koristne živalice, ter se prav prijazne in domače delajo, pa za čebele niso tako nedolžne. Tako so n. pr. penica, tašica, pastaričica, čopasta senica, plava senica (menišek), velika senica (križevatka). Vsa ta ptičja plemena čebele lové letaje, ali tudi da večkrat prav vljudno na žrelica potrkajo, če je kdo doma, pa gorjé radovednim! Našega živ-živ-vrabiča ne smemo pozabiti, tudi ta nam je že mnogo čebel povečerjal. In zadnjič — to čebelarjem povém, pa glejte, da žené ne zvedó — in zadnjič tudi

kure in kokoši niso brez vse krivice in tatvine pri čebelnjaku. Ker pa so vsa ta plemena s postavo zavarvana, tedaj čebelar ne more veliko storiti, k večjemu, če jim blizo čebelnjaka ali celó v čebelnjaku gnjezditi prepové in nepokornežem vrata pokaže.

Da žolne in drugi kljunači čebel s svojim kljuvanjem ne bodo vznemirjali, je dobro panje vselej nekoliko pokrite imeti: s pezdijem, mrvo, slamo, ali s čimur že. Pred žrelca naj se dene prikrov (ali zakrov, die Blende), ker potem čebelojedni ptički niso toliko nevarni, ter le maloktero čebelo vlovijo. Sploh naj se imá čebelnjak po zimi kakor si že bodi zaslonjen ali zaprt, da taki sovražniki ne morajo do panjev. (Dalje prih.)

Stranski žlebiči, ali stranske letvice?

O zimskem času imamo lepo priliko, kaj več brati ter tudi to in uno primerjati in premišljevati, kaj bi nam znalo boljše služiti. Po temu vvodu ponavljamo naslov: Žlebiči, ali stranske nosne letvice (laštice)? Ktero je boljše: satne romčike obešati v žlebiče, ali jih naslanjati na nosne letvice? Vsako ima svojega zagovornika; čujmo obedva, ki sta znana čebelarja.

G. Schmidt piše: V nekem poročilu o znani Dunajski razstavi se je v glavno napako štelo, da neki sicer pripraven panj namest žlebičev imel je nosne stranske letvice, na ktere so se satniki naslanjali.

Če tudi nočemo tajiti, piše g. Schmidt dalje, da žlebiči imajo svojo dobro stran, bodi si tudi prednost pred laštici, vendar imajo tudi nosne stranske laštice svojo dobro stran, vsaj se panju v glavno napako ne smejo šteti.

Pri panji je gotovo mizar glavna stvar, s katero moramo računati radi ali neradi. In tù — naravnost rečem — ne pomaga nobeno zahtevanje in še toliko naročevanje, tudi ne žuganje in oštevanje: šušmariti se mora (povrhoma delati). In tedaj je tudi žlebič kmalo prenizek, kmalo previsok, kmalo preplitev, kmalo preglobok; ali spet na desni strani višji in globočiji, kakor na levi itd., toraj tudi panj popkvarjen, da se malokdaj dá popolno popraviti.

Lahko se primeri, da se čebelar mora seliti in hoče tudi svoje ljubljenske, čebele seboj vzeti; al lahko mogoče, da so v drugem kraju tudi druge razmere, kar se tiče vremena, paše itd., da je treba tedaj panj po takih razmerah malo spremeniti. Panj z lašticama se igraje popravi, laštice namreč se odtrgajo in pribijejo, kjer bolj prav kaže, višje ali nižje, žlebiča pa ostaneta udolbena.

Dalje je tudi delo veliko spretniše, če ima panj stranske letvice, kakor če ima odolbena žlebiča. Gotovo je ložej satnike prazne ali polne na letvico skladati, kakor jih v žlebiča primerjati in potem dalje pomikati. Naj bi bil satnik (kar sicer ne sme biti) po primerljivi malo debelejšje vrezan, se na letvico lahko nasloni, ko bi v žlebič pa ne šel ter bi ga bilo treba pred porezati. In zadnjič se morajo tudi stroški v račun vzeti; ker gotovo je z udolbevanjem žlebičev več dela, kakor z laštici, tedaj panj tudi dražji.

Temu nasproti piše gosp. Zemlič, nadžupnik v Strasgangu na Štajarskem*): Vsaka stvar ima, kakor znano, svojo solčno in senčno stran. Velespoštovani pred-

*) Čast. gosp. Zemlič je čebelarskemu svetu znan izvrsten čebelar. Pisal je pred kakimi 15. leti (natanko se leta ne spominjamo) malo knjižico o čebelarstvu s premakljivim satovjem, ko se pri nas od tega še skoraj govorilo ni in je reč le malokdó komaj po imenu poznal. Vr.

sednik našega društva je v čebelarškem listu „Krainer Biene“ našteval prednosti nosnih stranskih letvic. Ne dá se tajiti, da imajo letvice res svojo solučno stran. Med dobre lastnosti laštice smemo šteti — kar je pa g. pisatelj pozabil, — da se satniki veliko ložej iz laštice, kakor iz žlebičev odločujejo in proč jemljejo. Žlebiči in letvice se morajo večkrat lepilne smole osnažiti, kar se spet veliko ložej stori pri letvicah, kakor pri žlebičih. Vse druge navedene koristi so le pripetljive, tär jih z žlebiči tudi lahko dosežemo.

Poglavitna korist žlebiča pa je, da se dá panj stanovitno in enakomerno zapreti, kar se pri lašticach ne dá doseči. Je zapiravna končnica (dilica, s katero se čebele na manjši prostor stisnejo) proti obema stranema zlicama obrnjena in če gré lahko v žlebič, tak vedno dobro zapira; bodi si vlažno ali suho, se ne zviži, tedaj tudi ne more ne mraz do čebel, ne čebele v prazen prostor, kjer navadno trumoma zmrznejo. Tudi se dá končnica lahko in tiho vun jemati in notri devati, da čebele komaj čutijo odpiranje ali zapiranje ter se ne motijo in ne dražijo. Z letvicami tega ne dosežemo. Naj tudi končnico z licama lesá proti stranicama obrnemo, tak vendar ne moremo zabraniti, da bi se les zgoraj nevsušal, in tedaj se zarezi več ne vjemate z lašticami. Iz tega sledí, da včasih zamorejo letvice čebelam prav škodljive biti, čebelarju pa prav zeló nagajati. Napaka pa, ktera je na obe strani škodljiva, se že sme glavna napaka imenovati.

Pred nekaj časom sem tudi jaz z letvicami poskušal, pa mi niso prav ugajale in ne hotel bi več z njimi čebelariti.

Dostavek vredništva. Kdo ima tedaj prav, g. Schmidt ali g. Zemlič? Oba, vsak iz svojega stališča, naši bralci bodo pa naj brž pri tem ostali, kar so do zdaj v navadi imeli. Kakor se kaže, oba pisatelja nista istega panja pred očmi imela, zlasti poslednjega ne umemo, kateri panj mu je bil izgleden ali vzoren panj, da isto reč odobri ali zavrže edino le zarad žlebiča ali letvic. Naj brž, da našega društvenega panja ne pozná. Naš društveni panj je imel od začetka tudi stranska žlebiča, ki pa našim čebelarjem nista vgajala.

Reči moramo, da imajo žlebiči enako svoje glavne napake. Prvič iz žlebičev ne moremo satnikov niti iz srede jemati, niti vzdigovati, bodi pokrov premakljiv, kakor hoče, ampak jih zamoremo le po vrsti drug za drugim odmikati in pomikati. Potem imajo žlebiči še drugo napako. Če so tesni, da gredo novi satniki ravno prav in lahko noter, jih pozneje, kadar jih čebele zalepijo, ali se zarad vlažnosti napenjajo, ne bomo vun dobili. Če so preprostorni, se satnega črva skoraj celo leto nikoli ne znebimo, ker mrčes nikamor rajše zalege ne skriva, kakor ravno v prazne prostore žlebičev. Naš društveni panj pride vsim neprilikam v okom. Nosne letvice niso pribite, ampak v stranice udelane ali udolbljene, ki dopuščajo čebelarju, da, kakor mu ravno kaže, sat lahko sem ter tje pomika ali dviguje; ga lahko pri sprednji ali pri zadnji končnici vun dobiva, kjer je bližej in kjer potrebno. Čebele črve od prvega začetka lahko preganjajo. Tudi premikalna končnica, s katero se čebelam prostor pomanjša, je tako nareta, da se ne usuša in ne zvrže.

Ima naš društveni panj vendar le eno napako, da je namreč našim kmetiškim čebelarjem malo predrag. Pa kdor pogleda delo, lahko tudi umé, da se z enakim malim trudom, tedaj tudi z enakimi stroški ne dá narediti, kakor stari Kranjski

panj, ki ga ni družega bilo, kakor štiri enako dolgo prižagane vkup zbite deske. Kdor pa hoče napredovati in ne vedno pri starem kopitu ostati, se malih začetnih stroškov ne sme ustrašiti, ker tudi ti se bodo čedalje bolj zmanjšali, kolikor bolj splošno se bodo čebelarji poprijeli umnega čebelarstva s premakljivimi satniki.

Prezimovanje založnih (reservnih) matic.

(Otto Freyer, učitelj.)

Gotovo vsakega umnega čebelarja srce boli, če mora na jesen mnogo mladih, rodovitnih matic pokončati, ker ne vé, kaj bi z njimi! Mnogokrat sem že čul tega in unega čebelarja: Da bi pač zamogel lepe matice čez zimo ohraniti! Kako bi jih na spomlad sam večkrat potreboval, kako rad prijatelju s katero postregel, ne branil bi se tudi ne, ko bi kak sold za-nje skupil!

Kakor mnogo drugih čebelarjev, sem tudi jaz večkrat premišljeval, kako bi se dale založne matice z malimi stroški čez zimo ohraniti. Znajdek, ali nasledek premišljevanja rad razglasim, znabiti kateremu čitatelju kaj pomaga, ali znabiti bolj izvedenega tudi napoti svoje boljše skušnje razglasiti.

Kdor ima stoječe panje s trojnimi nadstropjem, lahko v vsakemu panju dve matici prezimuje: v spodnjih dveh navadno s čebelami vred; v zgornjem pa založno matico le s kakimi tisuč čebelami. Družega tū ni treba, kakor satnike spodnjih dveh nadstropij z dilicami pokriti in zapreti; v sprednji končnici tretjega nadstropja pa izletnico narediti. Dene se potem v tretje nadstropje matica, katero želimo ohraniti, in nekoliko čebel na kakih treh ali štirih satnikih. Da je treba primeroma za malo družinico potrebnega medú pridejati, se tako umé. Tak panj naj se po vrhu malo odene, po potrebi znabiti tudi pri straneh, od spodaj pa ima zarad tū bivajočih čebel zadosti toplo peč.

Kdor pa hoče v enem panju po dve, tri, tudi štiri založne matice prezimovati, tudi lahko svoj namen doseže. Naj pred naj si dá narediti dolg, nizek panj iz zgoščene (stisnjene), dva palca debele slame po Schmidl-ovemu navodu. Potem naj panj z zatvornicami razdeli v dva, tri, štiri dele ter zunaj vreže izletnice, in sicer prvo in tretjo spodaj, drugo in četrto pa zgoraj. Zdaj se dene v vsaki predalček sat z matico in čebelami, ter se ji dodá še nekaj satov s čebelami in medom, dva ali tri, kakoršen je ravno prostor, in pokrov se pribije ali z vintami privije. V takem panju se matice in čebele prav dobro ohranijo; dva palca debela stena zgoščene slame je gotovo dovolj toplo stanovanje; vrh tega so čebele stisnjene na mali prostor, ter se še druge od drugih grejejo. Tudi medú imajo zadosti do pomladnega cveta sadnega drevja in drugih rastlin.

Potrebuješ na spomlad kakó matico, vzemi jo iz enega predala, čebele pa pusti v predalu. Kmaló bodo spoznale svojo brezmatičnost ter začele žalovati. Tedaj ni treba družega, kakor zatvornico (končnico), ktera osirotene čebele od družih loči, iz panja vzeti in čebele do zdaj v dva predala ločene, postanejo eno ljudstvo. Potrebuješ drugo matico, naredi ravno takó. Tako imaš s počasnim združevanjem na spomlad lahko prav dober panj in si prezimoval dve, tri matice ter jih za drugo rabo po potrebi pri rokah imel.

Tak panj zamoreš pa tudi o poletnem času v to obrniti, da si spodreduješ založne matice; zatvornice pri predalčkih pa se vé da moreš v panju pustiti.

Dostavek vredništva. Zgoraj omenjeni panj iz zgoščene ali stisnjene slame pri nas ni znan, je pa iz desk ravno tako dober. Dá — naš kranjski panj je kakor nalašč zato, ter drugzega ne potrebuje za prezimovanje in izrejevanje založnih matic, kakor dveh ali treh končnic (zatvornic), s kterimi se panj v panjiče razdeli in ravno toliko žrelc. Da zarad izleta ne bo treba pri žrelcih kakih dilic postavljati, je lahko izletnica (spodnja dila) za kaki poldrugi palec širja, kakor pokrov in panj in vse je dodelano. Le naj bi čebelar, kteri bi hotel s tem se pečati, na to pazil, da bi bil panj tako širok, kakor so njegovi drugi panji. Potem bi lahko brez vse sitnosti satnik iz kterega koli panja vzel in ga tū noter dejal; ravno tako tudi od tod v vsak drugi panj lahko predejal.

Sicer pa mlade, rodovitne matice ohranovati, ravno ni nič novega, kakor znabiti g. učitelj misli, le si je bolj na tihem reč vsak po svojem vravnaval. Naj pri tej priliki dostavim, kar sem že enkrat v kratkem omenil. Že pred več leti sem ravno tako, kakor vsak, potrebo čutil in korist prezimovanja založnih matic spoznal. Dal sem narediti male panjiče, toliko široke, da so šli ravno trije satniki noter, dolge pa toliko, da so se satniki iz mojih polstoječih panjev (društvenih in društva takrat še ni bilo) ravno lahko po dolgem sprostili. Pokrov je bil na pantkih, ter se je na drugi strani s kaveljčki zapenjal in odpenjal. Naj bi bilo treba pitati, bi se pri treh straneh lahko zgodilo: od zgoraj in pri obeh končnicah. Taki panjiči se prav lahko med druge panje sem ter tje razpotaknejo in toplo opažijo. Na spomlad sem veči del ktero matico potreboval, ostalo ljudstvo pa z drugim združil. Ker pa v malih panjičih združevanje ni bilo mogoče, sem kar satnike s čebelami vred v veči navadni panj prestavil in nekoliko čebel dodal in tako sem imel umeten roj veči del naj prvi, ki se mi je boljše ali slabše obnašal, kakor je že navada pri takih rojih.

Še drugi umni čebelarji so spet po drugem načinu založne matice prezimovali. Poznal sem vnetega čebelarja, ki ni le svojih matic in čebel nikoli moril, ampak še sosedom naročal in jih prosil, naj svojih čebelic in pridnih matic ne morijo, ampak naj jih rajši njemu v varstvo izročijo. Marsikteremu sosedu je na spomlad z rodovitno matico postregel, ter tako mnogo panjev pogina rešil. Kako pa jih je shranoval in prezimoval, takrat še nisem porajtal in zdaj ga prašati ni mogoče — naj počiva v miru!

Razno.

Ponavljaje, da prvi list prihodnjega leta izide že prvo polovico meseca prosinca (januarja), lepo prosimo, da se udje, ki mislijo pri čebelarskem društvu ostati, hitro oglasijo, da vemo koliko listov natisniti dati. Zarad potrebne varčnosti ne bomo veliko več listov v tiskarni naročili, kakor jih bomo za društvene ude potrebovali.

Naj ložej se naroča in naj cenejše denar pošilja po poštnih nakaznicah, ktere se dobivajo po 5 kr. pri vsaki pošti. Kdor zna pisati, lahko vse sam napravi, kdor pa ne, mu kdo sosedov ali poštni pisar naglo naredi. Denar se na domači pošti plača in vse je opravljeno; ni treba denarja posebej ne zavijati, ne pečatiti, tudi ne kaj več poštnine plačevati.